

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. อาจารย์กรเพชร เพชรรุ่ง อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์กรรณิการ์ พันชนะ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตารางวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ประยุกต์ของ Daniel Goleman

และกรมสุขภาพจิต

องค์ประกอบ	คุณลักษณะ
1. การตระหนักรู้ตนเอง(มีสติ) (self – awareness)	การตระหนักรู้ความรู้สึกความโน้มเอียงของตนเอง หยั่งรู้ความเป็นไปได้ของตนเอง และความพร้อมต่าง ๆ 1. มีสติรู้เท่าทันอารมณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึก และผลของการกระทำ 2. มีความมั่นใจในตนเอง มั่นใจในความสามารถของตนเอง 3. ประเมินตนเองได้ตามจริง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตน 4. เห็นถึงคุณค่าของตน 5. รู้อารมณ์และความต้องการของตนเอง 6. รู้ความสามารถของตนเอง
2. การควบคุมตนเอง (self – regulation)	ความสามารถในการจัดการกับความรู้สึกอารมณ์และความต้องการภายในตนได้ 1. ควบคุมตนเองและอารมณ์แสดงออกได้อย่างเหมาะสม 2. ความสามารถที่จะปรับตัวได้ยืดหยุ่นในการจัดการกับความเปลี่ยนแปลงได้ 3. รู้จักการให้และการรับ 4. รู้จักรับผิดและการให้อภัย 5. ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง 6. มีความซื่อสัตย์ 7. พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ 8. มีความสงบทางจิตใจและรู้จักผ่อนคลาย
3. การสร้างแรงจูงใจ (motivation)	แนวโน้มของอารมณ์ที่เกื้อหนุนการมุ่งสู่เป้าหมาย มีแรงจูงใจแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1. มีความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงเป้าหมายโดยไม่ย่อท้อ 2. เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม 3. การมองโลกในแง่ดี 4. สร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นให้ตนเองและผู้อื่น 5. ความจงรักภักดียึดมั่นกับเป้าหมายของกลุ่มขององค์กร

ตารางความฉลาดทางอารมณ์ประยุกต์ของ Daniel Goleman
และกรมสุขภาพจิต (ต่อ)

องค์ประกอบ	คุณลักษณะ
4. การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy)	การตระหนักรู้ถึงความรู้สึกความต้องการและข้อห่วงใยของผู้อื่น 1. ใส่ใจผู้อื่น รู้ความรู้สึกมุมมองสนใจข้อวิตกกังวลของผู้อื่น 2. เห็นใจและแสดงความเห็นใจอย่างเหมาะสม 3. เข้าใจและยอมรับผู้อื่น 4. ให้โอกาสและส่งเสริมผู้อื่น 5. ความตระหนักรู้ถึงทัศนคติความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ทักษะทางสังคม (human relations)	ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น และมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา 1. มีความเป็นผู้นำ 2. สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหา(ความขัดแย้ง)ได้อย่างเหมาะสม 3. มีความกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม 4. รู้จักสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

ตารางรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู	ตัวชี้วัด
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	1. ความเป็นผู้นำ 2. ความเชื่อมั่นในตนเอง 3. ความรับผิดชอบ 4. รับฟังความคิดเห็นและมีเหตุมีผล 5. การพึ่งพาตนเองได้ 6. ควบคุมอารมณ์ได้ดี
การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเร็ว	1. เป็นตัวของตัวเอง 2. ตัดสินใจด้วยตนเอง 3. เชื่อมั่นในตนเอง 4. มีความรับผิดชอบ
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	1. เชื่อมั่นในตนเอง 2. กล้าเผชิญปัญหา 3. เป็นตัวของตนเอง 4. มีเหตุผลและอิสระตามวุฒิภาวะ
การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ	1. การเอาแต่ใจตนเอง 2. การเรียกร้องสิ่งต่างๆจากผู้อื่น 3. การไม่กล้าเผชิญกับปัญหา 4. การขาดความเกรงใจผู้อื่น
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	1. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง 3. ขาดความกล้าแสดงออก 4. ช่วยเหลือตนเองได้น้อย 5. จิตใจอ่อนไหว ถูกชักจูงได้ง่าย

ตัวอย่างแบบฉบับที่ ๓ การวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลจากการอบรมเลี้ยงดู

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน

ตัวละคร ขุนแผน

ข้อความ/บทสนทนา	ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ปรากฏความฉลาดทางอารมณ์	ผลการวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดู
๑ ขุนแผนแสน โศกด้วยสองนาง ที่คิดผิดจึงคิดถึงข้อความอันเหตุที่พี่ขอเจ้าลาวทอง ยังนางเดียวต้องลำบากยากไร้ มิได้เห็นว่าพระองค์จะทรงโกรธ ครั้งนี้ตายเป็นเห็นแก่กัน อันเครื่องพินธนาที่จำอง จะเสียสัตย์ขัดสนจึงสนใจ เสมือนหนึ่งบิดาท่านทำโทษ จะทนไปให้ตลอดจนวอดวาย ตัวเจ้าวันทองก็ท้องได้ ไปอยู่บ้านนานาจนถึงค่อยมา	ขุนแผนมีความฉลาดทางอารมณ์ในด้านตระหนักรู้ตนเอง (มีสติ) ตามคุณลักษณะคือ มีสติรู้เท่าทันอารมณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึก และผลของการกระทำ ขุนแผนที่เห็นนางวันทองและนางแก้วกริยา ร้องไห้คร่ำครวญก็สงสารเอ่ยปากว่าเป็นเพราะตนคิดผิดไปที่พลองนางลาวทอง เพราะนางยังคงลำบาก อยู่และไม่ได้คิดอะไร ขุนแผนเป็นคนทำผิดเองจึงต้องรับโทษหนักขึ้นตนแยกแยะเครื่องพินธนาการเท่าที่สามารถหนีไปได้สบาย แต่หากหนีไปก็ไม่ใช้ลูกผู้ชายและจะเสียสัตย์ การที่ถูกลงโทษเช่นนี้ก็เหมือนกับบิดาทำโทษแม่ไม่โปรดก็จะไม่หนีหายไปไหน จะรับโทษจนกว่าจะสิ้นชีวิต.	การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเร็ว ขุนแผนมีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองโดยไม่โทษผู้อื่นซึ่งที่ขุนแผนเอ่ยปากว่าเป็นเพราะตนคิดผิดไปที่พลองนางลาวทองจึงต้องรับโทษอย่างนี้จะไม่หนีหายไปไหน จะรับโทษจนกว่าจะสิ้นชีวิต

ตัวอย่างแบบบันทึก การวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลจากการอบรมเลี้ยงดู
เรื่อง พระอภัยมณี
ตัวละคร พระอภัยมณี

ข้อความ/บทสนทนา	ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ บกพร่องทางอารมณ์	ผลการวิเคราะห์การอบรม เลี้ยงดู
* จอมกษัตริย์ที่ขึ้นมาให้ลูกแก้ว พระพลไฉนให้หลังลงพร้งพราย สังสารบุตรสุดจะสิ้นอัน สุดกำลังจะประจักษ์ดำรงองค์ เหมือนตายแล้วเกิดใหม่ให้ใจหาย ประคองกายกอดแบไว้แนบองค์ ยังมีทน แต่ตามตามประสงค์ กรแสงทรงโสภณกลับไป ๗ (พระอภัยมณี, หน้า 8)	พระอภัยมณี ไม่สามารถควบคุม ตนเองได้ตามคุณลักษณะคือ ไม่ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม เมื่อ พระอภัยมณี ได้พบกับสินสมุทรอีก ครั้งก็ร้องไห้ด้วยความดีใจจนสลับไป	พระอภัยมณีเมื่อเกิดความรู้สึกลับ ใดมากก็จะร้องไห้จนหมดสติไป ทุกครั้งเป็นผลมาจากการอบรม เลี้ยงดูแบบตามใจเนื่องจากไม่ สามารถควบคุมอารมณ์ได้

